

Centrul pentru Monitorizarea
Transparenței și Responsabilității
Fiscal-Bugetare

GHIDUL TĂU DESPRE BUGETE PUBLICE LOCALE

Ce sunt investițiile publice locale și cum
știm câți bani se alocă pentru ele?

autor: **Diana Tăbăleț**, Funky Citizens

diana@funky.org

Proiect derulat de

**FUNKY
CITIZENS**

Acest ghid explică cum să citești și să înțelegi bugetele de investiții publice și vine în completarea [ghidului pe bugete publice locale](#). În acest document vei regăsi:

- Termeni cheie;
- Legislație relevantă;
- Cum să navighezi documentele bugetare pentru investiții;
- Câteva sfaturi pentru analiză critică.

Proiect derulat de:

**FUNKY
CITIZENS**

Noțiuni de bază despre investițiile publice

MINI-DICȚIONAR

Surse: [dictionar finantez-român](#) & [Art. 2, HG nr. 907/2016](#)

obiectiv/ proiect de investiții

= rezultatul scontat la investirea de capital pe timp limitat, ca urmare a realizării unuia sau mai multor obiecte de investiții

obiect de investiții

= parte a obiectivului de investiții, cu funcționalitate distinctă în cadrul ansamblului acestuia;

investiție publică

= cheltuială din bani publici, cu scopul de a crea noi active fixe sau de a le înlocui/moderniza pe cele deja existente;

active fixe

= bunuri corporale sau necorporale, deținute de instituțiile publice pentru utilizare în activități obișnuite, cu o durată de utilizare mai mare de un an și care au o valoare de intrare mai mare decât o limită stabilită de Guvern;

active fixe necorporale

= nu au formă fizică, dar sunt utile instituțiilor pe o perioadă mai mare de un an, de pildă licențele de software sau brevetele;

documentație tehnico-economică

= complex de studii și proiecte care asigură fiabilitatea proiectului de investiții;

active fixe corporale

= orice obiect care îndeplinește următoarele două condiții: valoarea lui la intrare să fie mai mare decât o limită stabilită de Guvern, iar durata normală de utilizare să fie mai mare de un an; ex: un birou de lemn, un camion de pompieri.

ordonator de credite

= instituția care decide ce se face cu banii, inclusiv pentru instituțiile publice aflate în subordinea acesteia;

Investițiile publice sunt reprezentative pentru secțiunea de dezvoltare a bugetelor.

Acestea ne indică care sunt, dincolo de cheltuielile obligatorii, prioritățile primăriei în

Proiect derulat de:

gestionarea banilor publici. Bugetul investițiilor se regăsește ca [anexă la bugetul local](#) (sau, ca anexă la bugetul fiecărui ordonator principal de credite), denumită, de obicei, „lista obiectivelor de investiții”.

Investițiile publice pot fi de dimensiuni mai mari sau mai mici, iar proiectele de investiții se pot întinde pe parcursul mai multor ani calendaristici. Pentru proiectele multianuale, bugetul propus pentru anul curent este reprezentat de creditele bugetare, iar previziunile pentru următorii ani sunt denumite „credite de angajament”.

Cadru legal

Prevederile referitoare la investiții publice sunt regăsite în [secțiunea corespunzătoare a legii 500/2002](#) privind finanțele publice, cât și în secțiunea aferentă din [legea 273/2006 privind finanțele publice locale](#). Etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/ proiectelor de investiții sunt reglementate prin [Hotărârea de Guvern nr. 907/2016](#). Legislația în vigoare reglementează **structura de bază și informațiile regăsite** în lista obiectivelor de investiții, astfel încât aceste documente sunt standardizate. Totuși, la fel ca în cazul bugetelor publice, uniformizarea documentelor nu face referire și la formatul și aspectul în care acestea sunt publicate.

Proiect derulat de:

Ce informații trebuie să conțină programul obiectivelor de investiții?

[Art. 39](#), L500/2002; [Art. 42](#), L273/2006

INFORMAȚII FINANCIARE

<i>Lista aferentă cadrului legal</i>	<i>Explicație</i>
a) valoarea totală a proiectului	Suma totală de bani necesară pentru realizarea proiectului
b) creditele de angajament	Cât se angajează fiecare ordonator de credite să aloce, în total, pe toată durata proiectului
c) creditele bugetare	Cât se bugetează în anul curent pentru obiectivul de investiții sau cât planifică ordonatorul de credite să cheltuiască în anul în curs
d) graficul de finanțare, pe surse și ani, corelat cu graficul de execuție	Graficul de finanțare pe ani > împărțirea creditelor de angajament pe întreaga durată a proiectului/ planificarea multianuală Graficul de execuție > cât s-a cheltuit (cumulat) de la momentul începerii proiectului până la aprobarea bugetului pentru anul curent
e) analiza cost-beneficiu care va fi realizată și în cazul obiectivelor în derulare;	Instrument prin care se asigură luarea unor decizii optime cu privire la obiectivul de investiții
f) costurile de funcționare și de întreținere după punerea în funcțiune	Costurile de funcționare > se referă la toate cheltuielile necesare pentru utilizarea propriu-zisă a obiectivului de investiții, după finalizarea proiectului (de pildă, consumabile) Costurile de întreținere > se referă la orice cost care asigură funcționarea optimă a obiectivului de investiții. De pildă verificări tehnice, revizii, reparații etc.

INFORMAȚII NEFINANCIARE

Proiect derulat de:

<i>Lista aferentă cadrului legal</i>	<i>Explicație</i>
a) strategia în domeniul investițiilor, care va cuprinde în mod obligatoriu prioritățile investiționale și legătură dintre diferite proiecte, criteriile de analiza care determina introducerea în programul de investiții a obiectivelor noi în detrimentul celor în derulare;	Informațiile nefinanciare trebuie să justifice necesitatea investiției publice. De pildă, întrebări pe care (ni) le putem adresa sunt: „este acel proiect în Strategia de dezvoltare locală?”; „este acest proiect în unul dintre documentele de tipul Planului Integrat de Dezvoltare Urbană?”.
b) descrierea proiectului;	
c) stadiul fizic al obiectivelor	

Cum sunt grupate obiectivele de investiții?

[Art. 46](#), L500/2002

<i>Categorie</i>	<i>Descriere</i>
-------------------------	-------------------------

Proiect derulat de:

Obiective de investiții în continuare	Se referă la obiectivele de investiții începute în anii anteriori și continuate în anul curent.
Obiective de investiții noi	Proiecte care sunt începute în anul curent.
Alte cheltuieli de investiții: a) Achiziții de imobile; b) Dotări independente; c) Cheltuieli pentru elaborarea studiilor de prefezabilitate, a studiilor de fezabilitate și a altor studii aferente obiectivelor de investiții; d) Cheltuielile de expertiză, proiectare și de execuție privind consolidările și intervențiile pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor produse de acțiuni accidentale și calamități naturale [...], precum și cheltuielile legate de realizarea acestor investiții; e) Lucrări de foraj, cartarea terenului, fotogrammetrie, determinări seismologice, consultanța, asistența tehnică și alte cheltuieli asimilate investițiilor, potrivit legii	Exemple: a) sedii, clădiri de birouri, terenuri etc; b) mașini, echipamente IT, stații de lucru, calculatoare, piese pentru dispozitive etc.; c) cheltuieli realizate înainte de începerea propriu-zisă a investiției; d) de pildă, toate cheltuielile necesare pentru consolidarea fațadei unui imobil, reabilitarea unei școli, e) câteva exemple pentru alte cheltuieli asimilate investițiilor: i) licențe software; ii) modernizare sistem informatic; iii) sisteme de management; iv) servere; v) lucrări de reparare; vi) lucrări de modernizare etc.

Proiect derulat de:

Ce conțin documentațiile tehnico-economice și pentru ce tip de investiții se elaborează?

[Capitolul III](#), HG nr.907/2016

<i>Documente necesare</i>	<i>Tipul de investiții pentru care sunt necesare</i>
1. Studiu de preferezabilitate, după caz* (*) Din Art. 6, HG 907/2016 reiese că studiul de preferezabilitate analizează opțiunile fezabile și oportunitățile pentru realizarea obiectivelor majore de investiții.	• Obiectivele noi de investiții • Obiectivele mixte de investiții
2. Studiu de fezabilitate* (*) Din Art. 7, HG 907/2016 reiese că prin studiul de fezabilitate se propun scenarii optime pentru realizarea obiectivului de investiții. Lista completă a indicatorilor pe care trebuie să-i cuprindă poate fi consultată în HG.	• Obiectivele noi de investiții • Obiectivele mixte de investiții (studiul de fezabilitate se completează cu elementele specifice din documentația de avizare a lucrărilor de intervenții)
3. Proiect pentru autorizarea/ desființarea executării lucrărilor* (*) Din Art. 12 reiese că prin acest proiect se dezvoltă și optimizează propunerea aprobată în cadrul studiului de fezabilitate	• Obiectivele noi de investiții • Obiectivele mixte de investiții • Intervenții la construcții existente
4. Proiect tehnic de execuție	• Obiectivele noi de investiții • Obiectivele mixte de investiții • Intervenții la construcții existente
5. Documentație de avizare a lucrărilor de intervenții* (*) similară studiului de fezabilitate (vezi Art. 9, HG 907/2016)	• Intervenții la construcții existente

Proiect derulat de:

Cine aprobă documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții noi?

[Art. 42](#), L500/2002

<i>Cine?</i>	<i>În ce situație? (conform cadrului legal)</i>
Guvernul	Pentru obiectivele de investiții cu valori ce depășesc suma de 130 miliarde lei Investițiile publice realizate pe bază de credite externe contractate sau garantate de stat, indiferent de valoarea acestora;
Ordonatorii principali de credite	Pentru obiectivele de investiții cu valori cuprinse între 18 mld lei și 130 mld lei
Ceilalți ordonatori de credite	Pentru mai mici de 18 miliarde de lei, dar cu avizul prealabil al ordonatorului principal de credite

Cine aprobă proiectele de investiții publice locale?

[Art. 44](#), L273/2006

<i>Cine?</i>	<i>În ce situație? (conform cadrului legal)</i>
Autoritățile deliberative	Pentru obiectivele de investiții noi, finanțate integral sau în completare din bugetul local și cele finanțate din împrumuturi interne și externe, contractate direct sau garantate de autoritățile administrației publice locale.
Guvernul	Obiectivele de investiții noi, care se finanțează din împrumuturi externe și, în completare, din transferuri de la bugetul de stat și din alte surse, precum și ale celor finanțate integral sau în completare din împrumuturi externe contractate

Proiect derulat de:

Ordonatorii principali de credite (cu informarea autorităților deliberative)

ori garantate de stat

Investiții destinate prevenirii sau înlăturării efectelor produse de acțiuni accidentale și de calamități naturale

Actualizarea și aprobarea valorii fiecărui obiectiv de investiții nou sau în continuare, indiferent de sursele de finanțare ori de competența de aprobare a acestora.

Cum citim bugetele obiectivelor de investițiilor?

Informațiile prezentate mai sus oferă mai degrabă un „know-what” despre ce trebuie să conțină fie bugetele investițiilor, fie proiectele de investiții. „Know-how”-ul despre parcurgerea bugetelor obiectivelor de investiții are la bază informațiile prezentate anterior în [„Ghidul tău despre bugete publice locale”](#).

Pe orizontală, structura documentelor ce conțin bugetul investițiilor este similară cu structura bugetelor locale: în stânga, se prezintă proiectul/ obiectivul de investiții și, în dreapta, sumele aferente acestora, exprimate în „mii lei”. Aceste documente cuprind însă trei coloane principale (nu neapărat în această ordine):

- (1) totalul alocat pe proiect;
- (2) totalul fondurilor cheltuite până la finalul anului anterior;
- (3) bugetarea efectivă din anul curent.

Proiect derulat de:

Pe verticală, informația este redundantă, la fel ca în cazul bugetelor locale: se prezintă sumele totale, împărțite pe grupe de investiții și pe surse de finanțare, după care se prezintă, detaliat, pentru fiecare domeniu (clasificație funcțională) în parte toate programele, tipurile de investiții și sursele de finanțare. Un **element de noutate** este reprezentat de prezentarea a două valori numerice pentru fiecare indicator: (de obicei) primul prezintă valoarea creditelor de angajament, iar cel de-al doilea valoarea creditelor bugetare.

Exemple de liste ale obiectivelor de investiții

Exemplul 1:

[Primăria Generală a Municipiului București](#)

Proiect derulat de:

În prima parte a documentului sunt prezentate sumele totale, în funcție de sursele de finanțare. Bugetul este ușor de parcurs, pentru că formatarea ne indică ce sume se repetă și care este ordinea subordonatelor.

De pildă, această pagină poate fi citită astfel:

„În anul 2023 PMB planifică să cheltui 2.646.400,45 mii lei credite bugetare pentru programul de investiții publice, dintr-un total de 13.50 miliarde lei credite de angajament. Bugetul pe anul 2023 este împărțit, în funcție de sursa de finanțare, astfel:

- 3.619.115.190 lei - din bugetul local;
- 156.747.000 lei - din credite externe
- 285.221.000 lei - din credite interne.

Clasificațiile economice ne indică tipul de cheltuieli pentru fiecare sursă de finanțare, împărțite astfel:

- Din bugetul local:
 - 1 mld lei reprezintă cheltuieli cu „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020”
 - Pentru proiectele cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR nu se alocă buget;
 - 2.61 mld lei sunt alocate pentru cheltuielile cu active nefinanciare.”

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

HCOMB NR. 3703.02.2023

Anexa nr. 2.47-1

I - Credite de angajament
II - Credite bugetare

ȘINTEZA FINANȚĂRII
PROGRAMUL DE INVESTIȚII PUBLICE
PE GRUPE DE INVESTIȚII ȘI SURSE DE FINANȚARE PE ANUL 2023

mii lei -

DENUMIREA PROGRAMELOR	Cod	Realizat cumulat la 31.12.2022	2023 Prevederi	TOTAL
A	B	1	2	3=1+2
TOTAL CHELTUIELI		9.108.447,79	13.503.021,35	22.611.469,13
I. Credite de angajament		4.061.147,19	2.646.400,45	6.707.547,64
II. Credite bugetare				
finanțate din:				
- bugetul local	02	8.666.729,78	13.303.162,35	22.171.892,13
I. Credite de angajament		3.619.115,19	2.449.131,45	6.068.246,64
II. Credite bugetare				
din care:				
58 Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020				
I. Credite de angajament		3.492.843,91	1.392.373,59	4.885.217,50
II. Credite bugetare		1.002.033,32	1.499.415,69	2.471.449,01
61 Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR				
I. Credite de angajament		0,00	42.074,00	42.074,00
II. Credite bugetare		0,00	5.740,00	5.740,00
71 Active nefinanciare				
I. Credite de angajament		5.375.885,87	11.868.714,76	17.244.600,63
II. Credite bugetare		2.617.081,87	973.975,76	3.591.057,63
- credite externe	06			
I. Credite de angajament		12.676,00	187.202,00	199.778,00
II. Credite bugetare		156.747,00	85.384,00	242.131,00
din care:				
58 Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020				
I. Credite de angajament		12.676,00	187.202,00	199.778,00
II. Credite bugetare		156.747,00	85.384,00	242.131,00
- credite interne	07			
I. Credite de angajament		227.078,00	12.657,00	239.735,00
II. Credite bugetare		285.221,00	111.865,00	397.106,00
din care:				
58 Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020				
I. Credite de angajament		132.230,00	12.657,00	144.887,00
II. Credite bugetare		67.248,00	79.899,00	147.107,00
71 Active nefinanciare				
I. Credite de angajament		94.848,00	0,00	94.848,00
II. Credite bugetare		217.973,00	32.026,00	249.999,00

Proiect derulat de:

În a doua parte a documentului, sunt prezentate aceleași sume ca în partea I, dar, de data aceasta, detaliate pe categorii de investiții (ex: obiective de investiții în continuare, obiective de investiții noi, alte cheltuieli de investiții).

DENUMIREA PROGRAMELOR	Cod	Realizat cumulat la 31.12.2022	2023 Prevederi	TOTAL
A	B	1	2	3=1+2
TOTAL CATEGORII DE INVESTIȚII, din care:		6.212.724,78 3.619.406,19	13.503.021,35 2.645.400,45	21.715.746,13 6.265.806,64
I. Credite de angajament				
II. Credite bugetare				
A. Obiective de investiții în continuare		7.905.989,86 3.526.325,39	3.048.564,65 1.969.598,65	10.954.554,51 5.495.924,04
din care:				
58 Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020				
I. Credite de angajament		3.837.399,21	1.109.147,89	4.746.547,10
II. Credite bugetare		1.225.933,74	1.550.948,89	2.776.882,63
71 Active nefinanciare		4.268.590,65 2.300.391,65	1.939.416,76 418.649,76	6.208.007,41 2.719.041,41
I. Credite de angajament				
II. Credite bugetare				
B. Obiective de investiții noi		167.974,00 21.733,00	5.821.231,69 499.775,66	5.989.205,69 521.508,66
din care:				
58 Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020				
I. Credite de angajament		0,00	465.825,66	465.825,66
II. Credite bugetare		0,00	74.368,66	74.368,66
61 Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR				
I. Credite de angajament		0,00	42.074,00	42.074,00
II. Credite bugetare		0,00	5.740,00	5.740,00
71 Active nefinanciare		167.974,00 21.733,00	5.313.332,00 419.667,00	5.481.306,00 441.400,00
I. Credite de angajament				
II. Credite bugetare				
C. Alte cheltuieli de investiții		136.004,92 70.282,80	4.632.225,04 175.314,14	4.768.229,96 245.596,94
din care:				
a. Achiziții de imobile				
I. Credite de angajament		0,00	0,00	0,00
II. Credite bugetare		0,00	0,00	0,00
din care:				
71 Active nefinanciare				
I. Credite de angajament		0,00	0,00	0,00
II. Credite bugetare		0,00	0,00	0,00
b. Dotări independente		895.723,00 441.741,00	4.321.889,00 59.750,00	5.217.612,00 501.491,00
din care:				
71 Active nefinanciare		895.723,00 441.741,00	4.321.889,00 59.750,00	5.217.612,00 501.491,00
I. Credite de angajament				
II. Credite bugetare				
c. Cheltuieli pentru elaborarea studiilor de fezabilitate, fezabilitate și altor studii aferente obiectivelor de investiții		32.060,00 27.785,00	93.692,00 39.975,00	125.752,00 67.760,00
din care:				
71 Active nefinanciare		32.060,00 27.785,00	93.692,00 39.975,00	125.752,00 67.760,00
I. Credite de angajament				
II. Credite bugetare				

Proiect derulat de:

În continuare, sumele totale sunt prezentate pe investiții aferente fiecărui domeniu (ex: autorități publice și acțiuni externe; protecția mediului etc.).

În această secțiune, cheltuielile sunt prezentate mai detaliat decât în primele două părți. De pildă, pentru capitolul „autorități publice și acțiuni externe”, pentru fondurile alocate din bugetul local, pe fiecare tip de cheltuieți se prezintă subclasificațiile economice. Astfel, putem citi această pagină după cum urmează:

„În 2023, PMB alocă pentru investițiile în domeniul autorităților publice și acțiunilor externe 39.975,60 mii lei (credite bugetare), dintre care: 38.17 mld lei din bugetul local. Acestea reprezintă cheltuieli cu proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020 (codul 58), împărțite pe:

- Programe din Fondul Social European (codul 58.02) - 6.342.600 lei
- Mecanismul pentru Interconectarea Europei (codul 58.30) - 9.000 lei

Restul sumei reprezintă cheltuieli cu active nefinanciare (codul 71) în valoare de 31.823 mii lei, după cum urmează:

- 22 mld lei - construcții (codul 71.01.01)
- ș.a.m.d.”

MUNICIPIUL BUCUREȘTI		HCGMB NR. 37/03.02.2023			
		Anexa nr. 2.47-1			
		PROGRAMUL DE INVESTIȚII PUBLICE PE GRUPE DE INVESTIȚII ȘI SURSE DE FINANȚARE PE ANUL 2023			
		mii lei -			
CAPITOL/51.02/51.07/51.08	III	TOTAL	Realizat cumulat la 31.12.2022	PREVEDERI 2023	
GRUPA Sursa 02/07/08					
0	1	2=3+4	3	4	
CAPITOL 51.02 Autorități publice și acțiuni externe					
1. Total surse de finanțare	I	66.018,60	67.324,00	28.694,60	
	II	68.438,60	28.463,00	39.975,60	
02 Buget local	I	65.954,60	57.260,00	28.694,60	
din care:	II	66.438,60	28.264,00	38.174,60	
58 Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020					
58.02 Programe din Fondul Social European (FSE)	I	6.346,60	84,00	6.262,60	
	II	6.346,60	4,00	6.342,60	
58.02.01 Finanțarea națională	I	812,90	17,00	795,90	
	II	812,90	1,00	811,90	
58.02.02 Finanțare externă nerambursabilă	I	5.048,70	67,00	4.981,70	
	II	5.048,70	3,00	5.045,70	
58.02.03 Cheltuieli neeligibile	I	485,00	0,00	485,00	
	II	485,00	0,00	485,00	
58.30 Mecanismul pentru Interconectarea Europei	I	47,00	47,00	0,00	
	II	47,00	38,00	9,00	
71 Active nefinanciare	I	79.561,00	57.129,00	22.432,00	
	II	60.046,00	28.222,00	31.823,00	
71.01.01 Construcții	I	61.633,00	51.633,00	10.000,00	
	II	46.498,00	24.498,00	22.000,00	
71.01.02 Mașini, echipamente și mijloace de transport	I	10.157,00	4.116,00	6.041,00	
	II	8.507,00	2.666,00	5.841,00	
71.01.30 Alte active fixe	I	7.771,00	1.380,00	6.391,00	
	II	5.040,00	1.058,00	3.982,00	
07 Credite interne	I	0,00	0,00	0,00	
	II	1.936,00	135,00	1.801,00	
71 Active nefinanciare	I	0,00	0,00	0,00	
	II	1.936,00	135,00	1.801,00	
71.01.01 Construcții	I	0,00	0,00	0,00	
	II	1.936,00	135,00	1.801,00	
2. Total grupe de investiții și surse de finanțare	I	86.018,60	57.324,00	28.694,60	
din care:	II	68.438,60	28.463,00	39.975,60	
C. Alte cheltuieli de investiții	I	86.018,60	57.324,00	28.694,60	
din care:	II	68.438,60	28.463,00	39.975,60	
02 Buget local	I	85.954,60	57.260,00	28.694,60	
din care:	II	66.438,60	28.264,00	38.174,60	
58 Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020	I	6.393,60	131,00	6.262,60	
	II	6.393,60	42,00	6.351,60	
71 Active nefinanciare	I	79.561,00	57.129,00	22.432,00	
	II	60.046,00	28.222,00	31.823,00	
07 Credite interne	I	0,00	0,00	0,00	
	II	1.936,00	135,00	1.801,00	
71 Active nefinanciare	I	0,00	0,00	0,00	
	II	1.936,00	135,00	1.801,00	

Proiect derulat de:

După prezentarea bugetului total pe domeniu, se prezintă sumele pe subdomenii (subcapitole ale clasificărilor funcționale), unde sunt prezentate detaliat și nominal toate investițiile planificate pentru anul curent.

CAPITOLUL 51 02/51 07/51 08		III	TOTAL	Realizat cumulat la 31.12.2022	PREVEDERI 2023
GRUPA					
SURSA 02/07/08					
0		1	2=3+4	3	4
58 Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020					
58.02 Programe din Fondul Social European (FSE)	I	6.346,00	84,00	6.262,00	
	II	6.346,00	4,00	6.342,00	
58.30 Mecanismul pentru Interconectarea Europei	I	47,00	47,00	0,00	
	II	47,00	38,00	9,00	
71 Active nefinanciare	I	79.861,00	67.129,00	22.432,00	
	II	60.045,00	28.222,00	31.823,00	
71.01.01 Construcții	I	61.633,00	51.633,00	10.000,00	
	II	46.498,00	24.498,00	22.000,00	
71.01.02 Mașini, echipamente și mijloace de transport	I	10.157,00	4.116,00	6.041,00	
	II	8.507,00	2.668,00	5.841,00	
71.01.30 Alte active fixe	I	7.771,00	1.380,00	6.391,00	
	II	5.040,00	1.058,00	3.982,00	
07 Credite interne	I	0,00	0,00	0,00	
din care:	II	1.936,00	135,00	1.801,00	
71 Active nefinanciare	I	0,00	0,00	0,00	
	II	1.936,00	135,00	1.801,00	
71.01.01 Construcții	I	0,00	0,00	0,00	
	II	1.936,00	135,00	1.801,00	
b. Dotari independente	I	10.157,00	4.116,00	6.041,00	
din care:	II	8.507,00	2.668,00	5.841,00	
02 Buget local	I	10.157,00	4.116,00	6.041,00	
din care:	II	8.507,00	2.668,00	5.841,00	
71 Active nefinanciare	I	10.157,00	4.116,00	6.041,00	
	II	8.507,00	2.668,00	5.841,00	
71.01.02 Mașini, echipamente și mijloace de transport	I	10.157,00	4.116,00	6.041,00	
	II	8.507,00	2.668,00	5.841,00	
Stații de lucru cu licențe și accesorii	I	1.854,00	654,00	1.200,00	
	II	1.854,00	654,00	1.200,00	
Echipamente IT pentru creșterea capacității de procesare a Centrului de date al PMB	I	2.900,00	1.200,00	1.700,00	
	II	1.700,00	0,00	1.700,00	
Echipamente pentru prezentări și conferințe	I	55,00	20,00	35,00	
	II	55,00	20,00	35,00	
Stații grafice cu licențe și accesorii	I	500,00	0,00	500,00	
	II	500,00	0,00	500,00	
Echipamente imprimare, scanare, copiere	I	3.729,00	1.729,00	2.000,00	
	II	3.529,00	1.729,00	1.800,00	
Scanere de mare capacitate pentru documente	I	850,00	250,00	400,00	
	II	400,00	0,00	400,00	
Calculatoare portabile	I	413,00	263,00	150,00	
	II	413,00	263,00	150,00	
Pompe de apă - circuit chiler	I	24,00	0,00	24,00	
	II	24,00	0,00	24,00	
Piese pentru dispozitive de climatizare - Display TDT chiler RTAF250	I	24,00	0,00	24,00	
	II	24,00	0,00	24,00	
Aparat video	I	8,00	0,00	8,00	
	II	8,00	0,00	8,00	
d. Cheltuieli de expertiză, proiectare și de executie privind consolidările	I	61.633,00	51.633,00	10.000,00	
din care:	II	46.434,00	24.633,00	23.801,00	
02 Buget local	I	61.633,00	51.633,00	10.000,00	
din care:	II	46.498,00	24.498,00	22.000,00	
71 Active nefinanciare	I	61.633,00	51.633,00	10.000,00	
	II	46.498,00	24.498,00	22.000,00	
71.01.01 Construcții	I	61.633,00	51.633,00	10.000,00	
	II	46.498,00	24.498,00	22.000,00	
07 Credite interne	I	0,00	0,00	0,00	
din care:	II	1.936,00	135,00	1.801,00	

Proiect derulat de:

Exemplul 2:

Primăria Pucioasa

În prima parte a programului de investiții sunt prezentate sumele totale:

- Pe verticală, pe surse de finanțare (regăsim denumirea și, în paranteză, codul aferent clasificăției economice);
- Pe orizontală, regăsim totalul pentru anul în curs, cheltuielile efectuate până la finalul anului precedent, execuția preliminară din anul în curs și împărțirea pe trimestre.

Astfel, putem citi prima pagină după cum urmează:

„În anul 2023 Primăria Pucioasa planifică să cheltuiască 290.704 mii lei credite bugetare pentru programul de investiții publice, împărțit pe trimestre astfel:

- Trim I: 89.880.000 lei
- Trim II: 83.897.000 lei
- Trim III: 55.610.000 lei
- Trim IV: 7.375.000 lei

Cea mai mare sumă provine din finanțare externă nerambursabilă (peste 229 milioane lei), urmată de finanțarea națională (30 mil) și de creditele bancare interne (15 mil). Cea mai mică sumă este alocată din venituri proprii și subvenții (286 mil).

Județul Sărbentia
Unitatea administrativă teritorială (U.A.T.) ORAȘUL PUCIOASA
Instituția publică
POSDRUCLUL 14
1 - Credite de angajament
4 - Credite bugetare

PROGRAMUL DE INVESTIȚII PUBLICE
PE GRUPE DE INVESTIȚII ȘI SURSE DE FINANȚARE

CAPITOLUL CATEGORIA Sursa	AN	TOTAL	CHELTUIELI EFECTUATE până la 31.12.2022	Execuție preliminară 2023	din care			
					anul 2023			
					Trim 1	Trim 2	Trim 3	Trim 4
0	1	2	3	4	5	6	7	8
TOTAL GENERAL:	1	2	3	4	5	6	7	8
	1	290704.00	0.00	0.00	89880.00	83897.00	55610.00	7375.00
Verificări proprii a subiectului (70)	1	286.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	2	286.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Credite bancare interne (70)	1	15000.00	0.00	0.00	4500.00	4250.00	2833.33	316.67
	2	15000.00	0.00	0.00	4500.00	4250.00	2833.33	316.67
Buget local (credite de înaltă (70)	1	89880.00	0.00	0.00	29960.00	27963.33	18533.33	2253.34
	2	89880.00	0.00	0.00	29960.00	27963.33	18533.33	2253.34
Buget local (credite proprii pentru funcționarea (70)	1	195824.00	0.00	0.00	60000.00	56893.67	36876.67	4905.00
	2	195824.00	0.00	0.00	60000.00	56893.67	36876.67	4905.00
Finanțare Programul Național de Dezvoltare Locală (70)	1	100000.00	0.00	0.00	33333.33	33333.33	33333.33	0.00
	2	100000.00	0.00	0.00	33333.33	33333.33	33333.33	0.00
Proiecte cu finanțare din surse externe (credite externe)	1	30000.00	0.00	0.00	9000.00	8500.00	5666.67	643.33
	2	30000.00	0.00	0.00	9000.00	8500.00	5666.67	643.33
Finanțare externă nerambursabilă (70)	1	229000.00	0.00	0.00	70960.00	66393.67	44400.00	5501.67
	2	229000.00	0.00	0.00	70960.00	66393.67	44400.00	5501.67
Finanțare națională (credite de înaltă (70)	1	30000.00	0.00	0.00	9000.00	8500.00	5666.67	643.33
	2	30000.00	0.00	0.00	9000.00	8500.00	5666.67	643.33

Proiect derulat de:

Pe următoarele două pagini sunt prezentate sumele totale pe tipuri de programe de investiții (în continuare; noi; alte cheltuieli de investiții)

CAPITOLUL GRUPA Sursa	10	TOTAL	CHELTUIELI EFECTUATE până la 31.12.2022	Execuție preliminară 2023	din care			
					titlu 1			
					titlu 1	titlu 2	titlu 3	titlu 4
0	1	2	3	4	5	6	7	8
A. LUCRARI IN CONTINUAIRE	1			233633.00	80351.00	25422.00	55366.00	73840.00
	R	287109.00	5398.00	233633.00	80351.00	25422.00	55366.00	73840.00
Verzuri proprii si subventii (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Credite bancare interne (%)	1			14332.00	6333.00	4291.00	1897.00	191.00
	R	10000.00	480.00	14332.00	6333.00	4291.00	1897.00	191.00
Buget local-cheltuieli de investitii (%)	1			1033.00	1533.00	400.00	0.00	0.00
	R	4383.00	2400.00	1033.00	1533.00	400.00	0.00	0.00
Buget local-contributii proprii proiecte europene (%)	1			64.00	64.00	0.00	0.00	0.00
	R	1140.00	1000.00	64.00	64.00	0.00	0.00	0.00
Finantarea Programului National de Dezvoltare Locala (%)	1			1000.00	800.00	500.00	0.00	0.00
	R	8796.00	2796.00	1000.00	500.00	500.00	0.00	0.00
Proceda la finantarea din sursele reprezentantii asistentia	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Financiare nerambursabile aferente PHARE (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Finantare externa nerambursabila (%)	1			191940.00	70102.00	6907.00	49020.00	6261.00
	R	229030.00	37900.00	191940.00	70102.00	6907.00	49020.00	6261.00
Finantare nationala-buget stat (%)	1			24100.00	7910.00	7910.00	7474.00	940.00
	R	30072.00	5072.00	24100.00	7910.00	7910.00	7474.00	940.00
B. LUCRARI NOI	1			1433.00	633.00	680.00	240.00	0.00
	R	1433.00	0.00	1433.00	633.00	680.00	240.00	0.00
Verzuri proprii si subventii (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Credite bancare interne (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Buget local-cheltuieli de investitii (%)	1			1433.00	633.00	680.00	240.00	0.00
	R	1433.00	0.00	1433.00	633.00	680.00	240.00	0.00
Buget local-contributii proprii proiecte europene (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Finantarea Programului National de Dezvoltare Locala (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

După prezentarea sumelor totale, este prezentat bugetul obiectivelor de investiții împărțit pe domenii și subdomenii.

Observăm că, deși aspectul diferă, structura documentului este similară cu cea regăsită în programul de investiții al Primăriei Municipiului București.

TOTAL CAPITOL 10	1			25.00	25.00	0.00	0.00	0.00
	R	25.00	0.00	25.00	25.00	0.00	0.00	0.00
Verzuri proprii si subventii (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Credite bancare interne (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Page 3 / 144

CAPITOLUL GRUPA Sursa	10	TOTAL	CHELTUIELI EFECTUATE până la 31.12.2022	Execuție preliminară 2023	din care			
					titlu 1			
					titlu 1	titlu 2	titlu 3	titlu 4
0	1	2	3	4	5	6	7	8
Buget local-cheltuieli de investitii (%)	1			25.00	25.00	0.00	0.00	0.00
	R	25.00	0.00	25.00	25.00	0.00	0.00	0.00
Buget local-contributii proprii proiecte europene (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Finantarea Programului National de Dezvoltare Locala (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Proceda la finantarea din sursele reprezentantii asistentia	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Financiare nerambursabile aferente PHARE (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Finantare externa nerambursabila (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Finantare nationala-buget stat (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C. ALTE CHELTUIELI	1			25.00	25.00	0.00	0.00	0.00
	R	25.00	0.00	25.00	25.00	0.00	0.00	0.00
Verzuri proprii si subventii (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Credite bancare interne (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Buget local-cheltuieli de investitii (%)	1			25.00	25.00	0.00	0.00	0.00
	R	25.00	0.00	25.00	25.00	0.00	0.00	0.00
Buget local-contributii proprii proiecte europene (%)	1			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Proiect derulat de:

Exemplul 3:

Primăria Comunei Ciugud

La fel ca în cazul celorlalte primării, în prima parte sunt prezentate sumele totale. Totuși, în cazul acestui program de investiții, împărțirea pe tipuri de obiective include, încă de la început, și programele pe domenii.

[illegible]

Putem aplica [analogia bugetului ca un cuprins de carte](#) și în cazul listei obiectivelor de investiții. Totuși, în cazul acestui tip de document, capitolele de prezentare pe surse de finanțare, respectiv capitolele de cheltuieli pe grupe de investiții nu se adună, ci repetă aceeași informație, prezentată într-un alt mod. Prezentările generale pe domenii se adună și rezultă totalul programului de investiții al primăriei. Subdomeniile adunate prezintă sumele totale alocate pe întreg domeniul.

Capitolul 1: Total cheltuieli pe surse de finanțare

Subcapitolul 1.1. - Prima sursă de finanțare (ex: bugetul local)

1.1.a. Tip de cheltuială de capital 1 (clasificatie economica)

1.1.b. Tip de cheltuială de capital 2

Subcapitolul 1.2. - A doua sursă de finanțare

Proiect derulat de:

Capitolul 2: Total cheltuieli pe categorii de investiții

Subcapitolul 2.1 - Obiective de investiții în continuare

2.1.a. Tip de cheltuială de capital 1

2.1.b. Tip de cheltuială de capital 2

Subcapitolul 2.2 - Obiective de investiții noi

Capitolul 3: Total cheltuieli domeniu 1

Subcapitolul 3.1. - Total cheltuieli pe surse de finanțare

Subcapitolul 3.2. - Total cheltuieli pe grupe de investiții și surse de finanțare

Subcapitolul 3.3. - Total cheltuieli subdomeniu 1

Astfel, matematic, un buget al programelor de investiții arată astfel (cu variațiuni, în funcție de structura documentului):

$$\text{Alocare totală} = \text{capitolul 1} = \text{capitolul 2} = (\text{subcapitolul 3.1.} + \text{subcapitolul 4.1.} + \dots) = (\text{subcapitolul 3.2.} + \text{subcapitolul 4.2.} + \dots)$$

$$\text{Alocare totală} = (\text{subcapitolul 1.1.} + \text{subcapitolul 1.2} + \dots) = (\text{subcapitolul 2.1} + \dots) = [(\text{subcapitolul 3.3.} + \text{subcapitolul 3.4.} + \dots)] + [(\text{subcapitolul 4.3} + \text{subcapitolul 4.4} + \dots)] + [(\dots)]$$

Alocarea totală este reprezentată fie de valorile prezentate global (pe surse de finanțare sau pe categorii de investiții), fie de suma valorilor globale prezentate pe domenii, fie de suma valorilor prezentate pe subdomenii.

Proiect derulat de:

Epilog

Acest ghid explicativ îți arată cum să citești bugetele programelor de investiții aprobate la nivel local, însă este foarte important să înțelegem motivațiile pentru care ne-am dori să ne batem capul cu astfel de documente. Localitatea ta nu se poate dezvolta fără cheltuieli de investiții, care trebuie gestionate eficient de autoritățile publice. A descifra alocările bugetare reprezintă un instrument puternic de advocacy și dialog cu autoritățile locale. Te încurajăm să privești cu un ochi critic aceste documente și să treci prin mai multe filtre bugetele programele de investiții. Mai mult decât bugetul secțiunii de funcționare - care este indispensabilă - investițiile pot indica deciziile luate la nivelul administrației publice locale. Astfel, ai în vedere:

- Cheltuie administrația locală (APL) eficient fondurile? Este util acest proiect de investiții/ servește nevoilor cetățenilor?
- În funcție de momentul în care sunt bugetate, ne putem întreba de ce a fost aleasă fix această perioadă pentru investiții. În special în cazurile UAT-urilor în care investițiile publice stagnează până, de pildă, în an pre-electoral.
- Dincolo de investiții, sunt importante achizițiile publice (sunt acestea realizate legal? Există conflicte de interese?) - vom detalia toate aceste aspecte în ghidul despre achiziții publice

Proiect derulat de:

→ Uită-te și la investițiile din anii anteriori, nu numai la ce se bugetează în anul curent:

- ◆ Pentru ce s-a alocat buget în trecut? S-au finalizat lucrările? Dacă da, sunt funcționale/ utile/ utilizate la capacitate maximă? Dacă nu, de ce și în ce stadiu sunt? Stagnează? Dacă da, de ce?

Proiect derulat de Funky Citizens cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021.

Conținutul acestui material. Proiectul nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021; pentru mai multe informații accesați www.eeagrants.org.

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.

Proiect derulat de:

